

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 20. marca 2018*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernice 92/50/ES a 2004/18/ES – Verejné zákazky na služby – Štátna tlačiareň – Výroba dokladov totožnosti a iných úradných dokladov – Zadanie zákazky súkromnoprávnemu podniku bez predchádzajúceho zadávacieho konania – Osobitné bezpečnostné opatrenia – Ochrana základných záujmov členských štátov“

Vo veci C-187/16,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 4. apríla 2016,

Európska komisia, v zastúpení: A. Tokár a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Rakúskej republike, v zastúpení: M. Fruhmann, splnomocnený zástupca,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr L. Bay Larsen (spravodajca), T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas a J. Malenovský, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal, C. Lycourgos, M. Vilaras a E. Regan,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. júna 2017,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 20. júla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Rakúska republika si na jednej strane tým, že verejné zákazky na služby týkajúce sa výroby dokladov, ako sú cestovné pasy s čipom, núdzové pasy, povolenia na pobyt, občianske preukazy, pyrotechnické preukazy, vodičské preukazy vo

* Jazyk konania: nemčina.

formáte platobnej karty a osvedčenia o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty, zadala priamo spoločnosti Österreichische Staatsdruckerei GmbH (ďalej len „ÖS“), a na druhej strane tým, že zachovala účinnosť vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré verejným obstarávateľom ukladajú povinnosť zadávať tieto verejné zákazky na služby priamo uvedenej spoločnosti, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 49 a 56 ZFEÚ a z článku 4, ako aj článku 8 smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, 1992, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322) v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice, a z článku 14, ako aj článku 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132) v spojení s článkami 23 až 55 tejto smernice.

Právna úprava

Právo Únie

- 2 Pre zadávanie verejných zákaziek, ktorých predmetom sú „vydavateľské a tlačiarenské služby za poplatky alebo na zmluvnom základe“, stanovujú smernice 92/50 a 2004/18 uskutočnenie postupov podľa pravidiel práva Únie.

Smernica 92/50

- 3 Štrnásť odôvodnenie smernice 92/50 znie takto:

„keďže čo sa týka štátnej bezpečnosti alebo utajovaných skutočností a priority iných zabezpečovacích predpisov, napr. takých, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohôd, týkajúcich sa rozmiestňovania vojsk alebo súvisiacich s predpismi medzinárodných organizácií, mali by byť platíť rovnaké výnimky ako v [smernici Rady 71/305/EHS z 26. júla 1971 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, 1971, s. 5)] a [smernici rady 77/62/EHS z 21. decembra 1976 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na dodávku tovaru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 13, 1977, s. 1)].“

- 4 Článok 1 písm. a) tejto smernice osobitne stanovuje, že „verejné zmluvy na poskytnutie služieb [verejné zákazky na služby – *neoficiálny preklad*]“ sú odplatné zmluvy uzavreté písomne medzi poskytovateľom služieb a obstarávateľom [verejným obstarávateľom – *neoficiálny preklad*].“

- 5 Článok 3 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Pri verejnom obstarávaní služieb... uplatnia obstarávatelia [verejní obstarávatelia – *neoficiálny preklad*] postupy prispôsobené ustanoveniam tejto smernice.“

- 6 Článok 4 ods. 2 rovnakej smernice stanovuje:

„Táto smernica sa nevzťahuje na služby, ktoré sú vyhlásené za tajné, alebo výkon ktorých musí byť sprevádzaný špeciálnymi bezpečnostnými opatreniami v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správными opatreniami platnými v dotknutých členských štátoch, alebo ak sa vyžaduje ochrana základných bezpečnostných záujmov týchto štátov.“

- 7 Článok 8 smernice 92/50 stanovuje:

„Zmluvy, ktorých predmetom sú služby uvedené v prílohe I A, sa uzatvárajú v súlade s ustanoveniami kapitol III až VI.“

- 8 Uvedené kapitoly III až VI obsahujú články 11 až 37 tejto smernice.
- 9 Príloha I A uvedenej smernice uvádza okrem iného v kategórii 15 „Vydavateľské a tlačiarenské služby za poplatky alebo na súťažnom [zmluvnom – *neoficiálny preklad*] základe“.

Smernica 2004/18

- 10 Článok 14 smernice 2004/18, nazvaný „Tajné zákazky a zákazky, ktoré si vyžadujú osobitné bezpečnostné opatrenia“, stanovuje:

„Táto smernica sa nevzťahuje na verejné zákazky, ktoré sú vyhlásené za tajné, ak ich plnenie musia sprevádzať osobitné bezpečnostné opatrenia v súlade so zákonmi, predpismi alebo administratívnymi opatreniami platnými v príslušnom členskom štáte, alebo ak si to vyžaduje ochrana základných záujmov daného členského štátu.“

- 11 Článok 20 tejto smernice, nazvaný „Zákazky na služby uvedené v prílohe II A“, uvádza:

„Zákazky, ktorých predmetom sú služby uvedené v prílohe II A, sa zadávajú v súlade s článkami 23 až 55.“

- 12 Táto príloha zahŕňa okrem iného v kategórii 15 „Vydavateľské a tlačiarenské služby za poplatky alebo na zmluvnom základe“.

Nariadenie (ES) č. 2252/2004

- 13 Podľa článku 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2252/2004 z 13. decembra 2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 385, 2004, s. 1):

„Každý členský štát určí jeden subjekt zodpovedný za tlačenie pasov a cestovných dokladov. Názov tohto subjektu oznámi Komisii a ostatným členským štátom. Dva alebo viacero členských štátov môže určiť rovnaký subjekt. Každý členský štát je oprávnený svoj určený subjekt zmeniť. Príslušným spôsobom o tom informuje Komisiu a ostatné členské štáty.“

Rakúske právo

StDrG

- 14 § 1a Bundesgesetz zur Neuordnung der Rechtsverhältnisse der Österreichischen Staatsdruckerei (spolkový zákon o novej úprave právnych vzťahov ÖS, *Bundesgesetzblatt* I, 1/1997, ďalej len „StDrG“) uvádza:

„... spoločnosť... má názov ‚Österreichische Staatsdruckerei GmbH‘; prináleží jej uskutočňovanie výroby tlačených materiálov pre potreby spolkových úradov, pri výrobe ktorých sa vyžaduje utajovanie, resp. dodržiavanie ochranných bezpečnostných noriem (bezpečnostná tlač). ...“

15 § 2 ods. 2 StDrG stanovuje:

„Spoločnosť v každom prípade zabezpečuje tieto úlohy:

1. Výroba tlačných materiálov pre potreby spolkových úradov, pri výrobe ktorých sa vyžaduje utajovanie, resp. dodržiavanie ochranných bezpečnostných noriem (bezpečnostná tlač)...“

16 § 2 ods. 3 StDrG stanovuje:

„Spolkové úrady poveria výrobou produktov uvedených v § 2 ods. 2 bode 1 výlučne [ÖS]... ibaže by [táto] spoločnosť nebola z vecných alebo právnych dôvodov schopná riadne plniť úlohy za primerané ceny, alebo ak by tretia strana ponúkla spolkovému úradu v súvislosti s predmetným produktom rovnaké dodacie a zmluvné podmienky za nižšiu cenu. ...“

17 § 6 ods. 1 StDrG s názvom „Dohľad nad bezpečnostnou tlačou“ stanovuje, že správne, obchodné a pracovné postupy týkajúce sa výroby, spracovania a skladovania bezpečnostných tlačových produktov podliehajú dohľadu spolkového ministra príslušného pre daný bezpečnostný tlačový produkt.

18 Podľa odseku 2 rovnakého § 6 musí ÖS prijať všetky bezpečnostné opatrenia v oblasti výroby, spracovania a skladovania bezpečnostných tlačových produktov potrebné na zabránenie zneužitia.

19 Podľa odseku 3 rovnakého § 6 musí napokon ÖS spolkovému ministrovi, ktorý je príslušný pre danú bezpečnostnú tlač, umožniť v rozsahu potrebnom na účely dohľadu prístup do obchodných priestorov a preverenie príslušných dokumentov.

Nariadenie o cestovných pasoch

20 Výroba cestovných pasov s čipom, medzi ktoré patria služobné pasy a diplomatické pasy, ako aj občianskych preukazov a núdzových pasov, je upravená vo Verordnung der Bundesministerin für Inneres über die Gestaltung der Reisepässe und Passersätze (nariadenie spolkovej ministerky vnútra o podobe cestovných pasov a náhradných pasov, Bundesgesetzblatt 861/1995, ďalej len „nariadenie o cestovných pasoch“).

21 Prílohy A, D a E nariadenia o cestovných pasoch obsahujú vzory cestovných pasov, služobných pasov a diplomatických pasov, ktoré majú byť vyrábané, pričom tieto vzory na svojej poslednej strane obsahujú údaj „*PRINT by ÖSD*“.

22 Pokiaľ ide konkrétnejšie o občianske preukazy, § 5 nariadenia o cestovných pasoch stanovuje zabezpečenie proti falšovaniu alebo pozmeňovaniu.

23 Z § 2 ods. 3 StDrG v spojení s nariadením o cestovných pasoch teda vyplýva, že s výhradou výnimiek stanovených v tomto ustanovení musia byť cestovné pasy s čipom, občianske preukazy a núdzové pasy vyrobené ÖS.

Nariadenie o povoleniach na pobyt

24 Podľa § 3 ods. 3, § 10a ods. 2 a § 10c ods. 2 Verordnung der Bundesministerin für Inneres zur Durchführung des Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetzes (nariadenie spolkovej ministerky vnútra, ktorým sa vykonáva zákon o usadzovaní a pobyte, Bundesgesetzblatt II, 451/2005) registračné potvrdenia, potvrdenia o trvalom pobyte, potvrdenia o podaní žiadosti a potvrdenia o legálnosti pobytu musia byť vyrobené výlučne ÖS.

Ministerské nariadenie o vodičských preukazoch vo formáte platobnej karty

- 25 Vzhľad vodičských preukazov vo formáte platobnej karty upravuje Verordnung des Bundesministers für Wissenschaft und Verkehr über die Durchführung z Führerscheingesetzes (nariadenie spolkového ministra pre vedu a dopravu, ktorým sa vykonáva zákon o vodičských preukazoch, Bundesgesetzblatt II, 320/1997).
- 26 V súlade s § 1 ods. 2 tohto nariadenia musia vodičské preukazy obsahovať bezpečnostné prvky proti falšovaniu alebo pozmeňovaniu.
- 27 Toto ustanovenie tiež stanovuje, že vodičské preukazy vo formáte platobnej karty môže vyrábať len poskytovateľ služby určený príslušným spolkovým ministrom.
- 28 Vzhľadom na § 2 ods. 3 StDrG, s výhradou výnimiek stanovených v tomto ustanovení, týmto poskytovateľom služby môže byť len ÖS.

Ministerské nariadenie o osvedčení o evidencii vozidla vo formáte platobnej karty

- 29 Vzhľad osvedčení o evidencii vozidla vo formáte platobnej karty upravuje Verordnung des Bundesministers für Wissenschaft und Verkehr, mit der Bestimmungen über die Einrichtung von Zulassungsstellen festgelegt werden (nariadenie spolkového ministra pre vedu a dopravu o zriadení registračných miest, Bundesgesetzblatt II, 464/1998).
- 30 § 13 ods. 1a tohto nariadenia stanovuje pre tieto osvedčenia o evidencii požiadavku bezpečnostných prvkov proti falšovaniu alebo pozmeňovaniu.
- 31 § 13 ods. 3 tohto nariadenia stanovuje, že osvedčenia o evidencii môže vyrábať len poskytovateľ služby určený príslušným spolkovým ministrom.
- 32 Vzhľadom na § 2 ods. 3 StDrG, s výhradou výnimiek stanovených v tomto ustanovení, týmto poskytovateľom služby môže byť len ÖS.

Ministerské nariadenie o pyrotechnických preukazoch

- 33 Podľa § 8 Verordnung der Bundesministerin für Inneres über die Durchführung Pyrotechnikgesetzes z roku 2010 (nariadenie spolkovej ministerky vnútra, ktorým sa vykonáva pyrotechnický zákon z roku 2010, Bundesgesetzblatt II, 499/2009), formulár žiadosti o vydanie pyrotechnického preukazu musí byť v súlade so vzorom uvedeným v prílohe II tohto nariadenia. Tento vzor vyžaduje, aby bola žiadosť adresovaná ÖS.
- 34 § 9 uvedeného nariadenia vyžaduje, aby bol pyrotechnický preukaz zabezpečený proti falšovaniu alebo pozmeňovaniu.

Konanie pred podaním žaloby

- 35 Komisia výzvou zo 6. apríla 2011 oznámila Rakúskej republike svoje pochybnosti o zlučiteľnosti priameho zadania spoločnosti ÖS niektorých verejných zákaziek na služby tlače úradných dokumentov, ako sú cestovné pasy s čipom, núdzové pasy, povolenia na pobyt, občianske preukazy, vodičské preukazy vo formáte platobnej karty a osvedčenia o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty, pyrotechnické preukazy, kapitánske osvedčenia, formuláre bezpečnostných dokladov, nálepky pre návykové látky a povolenia pre mopedy, s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ, ako aj smernicami 92/50 a 2004/18.

- 36 V tejto súvislosti Komisia uviedla, že ÖS ako spoločnosť založená podľa súkromného práva poskytuje prostredníctvom tlače týchto dokladov služby, ktorých zadanie sa malo uskutočniť v súlade so smernicou 92/50 alebo smernicou 2004/18, v rozsahu, v akom patria do pôsobnosti jednej z týchto smerníc, prípadne v súlade so slobodou usadiť sa a slobodou poskytovať služby, ktoré sú zakotvené v článkoch 49 a 56 ZFEÚ v rozsahu, v akom nespádajú do pôsobnosti uvedených smerníc.
- 37 Rakúska republika vo svojej odpovedi zo 7. júna 2011 uviedla, že predmetné služby slúžia na ochranu jej základných bezpečnostných záujmov, a preto sa na ne nevzťahuje ani ZFEÚ, ani smernice 92/50 a 2004/18. Dodala, že priame zadanie zákazky na tlač predmetných dokumentov výlučne spoločnosti ÖS je odôvodnené potrebou zachovať dôvernosc informácií, zaručiť pravosť a pravdivosť uvedených dokumentov, zaistiť dodávky týchto dokumentov a zabezpečiť ochranu citlivých údajov.
- 38 Listami zo 17. júla 2012 a 28. marca 2013 Rakúska republika doplnila svoju odpoveď na výzvu Komisie.
- 39 Keďže Komisia považovala odpovede poskytnuté týmto členským štátom za neuspokojivé, listom z 11. júla 2014 mu zaslala odôvodnené stanovisko. Zdôraznila, že Rakúska republika nepredložila žiadny dôkaz o tom, že priame zadanie zákazky na tlačiarenské služby spoločnosti ÖS, pokiaľ ide o cestovné pasy s čipom, núdzové pasy, povolenia na pobyt, občianske preukazy, vodičské preukazy vo formáte platobnej karty, osvedčenia o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty a pyrotechnické preukazy, bolo odôvodnené ochranou jej bezpečnostných záujmov, a že vyhlásenie zadávacieho konania bolo možné upraviť tak, že ako jediní by mohli prichádzať do úvahy podniky špecializované na tlač dokumentov, ktoré spĺňajú osobitné požiadavky na bezpečnosť a podliehajú súvisiacemu dohľadu.
- 40 Na druhej strane Komisia vzala späť svoje výhrady, pokiaľ ide o povolenia pre mopedy, osvedčenia o evidencii motorového vozidla v papierovom formáte, kapitánske osvedčenia, formuláre bezpečnostných dokladov a nálepky pre návykové látky, a to sčasti preto, že tieto dokumenty boli zrušené a sčasti preto, že ich výroba bola predmetom zadávacieho konania.
- 41 Rakúska republika odpovedala na odôvodnené stanovisko listom z 10. septembra 2014. Tento členský štát sa v podstate opäť odvolával na záujmy založené na ochrane svojej národnej bezpečnosti, pričom zdôraznil, že realizácia zákaziek na predmetné tlačiarenské služby úzko súvisí s verejným poriadkom a inštitucionálnym fungovaním tohto štátu. Rakúska republika okrem iného uviedla, že vo vzťahu k ostatným podnikom okrem spoločnosti ÖS bolo možné uložiť dodržiavanie bezpečnostných požiadaviek len na základe súkromnoprávných predpisov, zatiaľ čo vo vzťahu k spoločnosti ÖS priznáva rakúskym verejným orgánom osobitné právomoci dohľadu zákon.
- 42 Pokiaľ ide o zákazky na tlač pyrotechnických preukazov, hodnota týchto zákaziek je taká nízka, že ich vykonávanie nie je zaujímavé pre iné podniky, takže zadávanie týchto zákaziek podľa nej nepatrí do pôsobnosti slobôd zakotvených v Zmluve o FEÚ.
- 43 Keďže Komisia považovala vysvetlenia Rakúskej republiky za nedostatočné, podala predmetnú žalobu.

O žalobe

- 44 Žaloba, ktorú podala Komisia, sa týka jednak zákaziek na služby týkajúce sa tlače cestovných pasov s čipom, núdzových pasov, povolení na pobyt, občianskych preukazov, vodičských preukazov vo formáte platobnej karty, ako aj osvedčení o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty, a jednak zákazky na služby týkajúce sa tlače pyrotechnických preukazov.

Zákazky na služby tlače cestovných pasov s čipom, núdzových pasov, povolení na pobyt, občianskych preukazov, vodičských preukazov vo formáte platobnej karty a osvedčení o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty

Argumentácia účastníkov konania

- 45 Komisia uvádza, že keďže odhadované hodnoty príslušných zákaziek presahujú prahové hodnoty podľa smerníc 92/50 a 2004/18, tieto zákazky patria do rozsahu vecnej pôsobnosti týchto smerníc. V dôsledku toho, pokiaľ ide o tieto zákazky, Rakúska republika bola povinná uplatniť postupy zadávania uvedené v článku 8 smernice 92/50 v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice a v článku 20 smernice 2004/18 v spojení s článkami 23 až 53 tejto smernice.
- 46 Komisia v podstate tvrdí, že výnimky stanovené v článku 4 ods. 2 smernice 92/50 a v článku 14 smernice 2004/18, na ktoré sa odvoláva Rakúska republika, musia byť predmetom reštriktívneho výkladu.
- 47 Okrem toho tieto články nemôžu členským štátom poskytovať možnosť odchyliť sa od ustanovení Zmluvy o FEÚ alebo smerníc 92/50 a 2004/18 len na základe samotného odvolania sa na ich základné bezpečnostné záujmy.
- 48 Za týchto okolností len samotné tvrdenie Rakúskej republiky, podľa ktorého si predmetné zákazky na služby vyžadovali osobitné bezpečnostné opatrenia, alebo že výnimka z ustanovení Únie bola nevyhnutná na ochranu základných bezpečnostných záujmov tohto členského štátu, nestačí na preukázanie existencie okolností, ktoré odôvodňujú uplatnenie článku 4 ods. 2 smernice 92/50 alebo článku 14 smernice 2004/18.
- 49 Komisia tiež spresňuje, že ÖS je spoločnosťou s ručením obmedzeným založenou podľa súkromného práva, ktorej jediným spoločníkom je Österreichische Staatsdruckerei Holding AG, ktorej akcie sú kótované na burze a vo vlastníctve súkromných osôb. Navyše na rozdiel od skorších legislatívnych ustanovení, StDrG nestanovuje žiadny mechanizmus osobitného štátneho dohľadu. Komisia na pojednávaní v tejto súvislosti spresnila, že právomoci dohľadu rakúskych orgánov vyplývajú zo zmluvy uzavretej s ÖS.
- 50 Podľa Komisie Rakúska republika nepreukázala, že by bolo zadávacie konanie úplne nemožné z dôvodu vážneho ohrozenia dodržania povinnosti zachovávať dôvernú povahu, ako aj vzhľadom na opatrenia v oblasti bezpečnosti a dohľadu. Hoci potreba zaručiť pravosť a pravdivosť dokumentov určených na preukázanie totožnosti osôb, ochranu osobných údajov, ako aj potreba zaistiť dodávky tlače príslušných dokumentov tvoria súčasť všeobecného záujmu, takýto záujem systematicky nezodpovedá základnému bezpečnostnému záujmu.
- 51 Pokiaľ ide o potrebu zaistiť dodávky úradných dokumentov, ktorú uvádza Rakúska republika, Komisia sa domnieva, že zaistenie týchto dodávok nepredstavuje bezpečnostný záujem, a v prípade potreby ho možno dosiahnuť prostredníctvom viacerých rámcových dohôd.
- 52 Komisia pripúšťa, že členský štát môže prijať opatrenia na predchádzanie falšovania úradných dokumentov. Nič však nenaznačuje, že by tieto ciele boli ohrozené, ak by bola tlač dokumentov zverená iným tlačiarňam, prípadne aj v iných členských štátoch, pričom dôvernú povahu spracúvaných údajov, ktoré sú potrebné na tlač dokumentov, je možné zaručiť prostredníctvom povinnosti dôverného zaobchádzania uloženej podnikom zúčastňujúcim sa vo verejnom obstarávaní.
- 53 Centralizáciu výkonu predmetných zákaziek by bolo možné dosiahnuť tak, že by zadanie tlače všetkých zabezpečených dokumentov prebehlo v rámci jedného zadávacieho konania, pričom možnosti dohľadu zo strany rakúskych orgánov by mohli byť stanovené v zmluve uzavretej s úspešným uchádzačom.

- 54 Pokiaľ ide o dôveru v podnik, ktorý vykonáva službu tlače povolení na pobyt, Komisia na toto tvrdenie Rakúskej republiky odpovedá, že ho nemožno prijať, keďže rakúske orgány môžu zákazky na tlač zabezpečených dokumentov zadať aj iným podnikom ako ÖS, najmä ak by táto spoločnosť nebola schopná vykonať tieto zákazky.
- 55 Rakúska republika popiera uvádzané nesplnenie povinnosti. Tvrdí, že podľa článku 4 ods. 2 smernice 92/50 a článku 14 smernice 2004/18 dotknuté zákazky nepatria do rozsahu pôsobnosti týchto smerníc. Podľa nej je teda oprávnená chrániť svoje základné bezpečnostné záujmy a spojiť vykonávanie predmetných zákaziek s osobitnými bezpečnostnými opatreniami podľa právnych a správnych predpisov platných v Rakúsku.
- 56 Rakúska republika na pojednávaní spresnila, že výnimky stanovené v článku 4 ods. 2 smernice 92/50 a v článku 14 smernice 2004/18 sa uplatňujú nezávisle od výnimky podľa článku 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ.
- 57 Tento členský štát v zásade pripomína, že bezpečnostná politika predstavuje podstatný prvok štátnej suverenity a že členským štátom prináleží definovať svoje základné bezpečnostné záujmy a určiť, či sú potrebné bezpečnostné opatrenia, pričom tieto členské štáty majú v tejto súvislosti širokú mieru voľnej úvahy.
- 58 Rakúska republika poukazuje na niektoré aspekty svojich základných záujmov v oblasti verejnej bezpečnosti, ktoré sú dôležité v súvislosti s tlačou bezpečnostných dokladov. V tejto súvislosti je podľa nej potrebné v prvom rade zaručiť pravosť a pravdivosť dokumentov, ktoré slúžia na preukazovanie totožnosti osoby, keďže doklady totožnosti predstavujú dokumenty úzko spojené s verejným poriadkom a inštitucionálnym fungovaním štátu. Ďalej je podľa nej nevyhnutné zabezpečiť ochranu citlivých osobných údajov. Napokon ide podľa nej o zaistenie bezpečných dodávok dokumentov.
- 59 Pokiaľ ide v prvom rade o nevyhnutnosť zaručiť pravosť a pravdivosť dokladov totožnosti, Rakúska republika uvádza, že táto požiadavka predpokladá stanovenie vysokej technickej úrovne v oblasti bezpečnosti s cieľom zabrániť akémukoľvek riziku falšovania, najmä v rámci boja proti terorizmu a trestnej činnosti.
- 60 Pokiaľ ide v druhom rade o ochranu citlivých osobných údajov, keďže doklady totožnosti obsahujú takéto údaje vrátane biometrických údajov, ochrana týchto dokumentov si podľa nej vyžaduje zvýšené bezpečnostné požiadavky. Rakúska republika v tejto súvislosti spochybňuje tvrdenie Komisie, že ide v tomto prípade len o individuálne záujmy, zatiaľ čo podľa tohto členského štátu musí byť porušenie ochrany takýchto údajov naopak považované, a to najmä v kontexte boja proti terorizmu, za ohrozenie vnútornej verejnej bezpečnosti, a preto by sa mu malo zabrániť všetkými prostriedkami.
- 61 V treťom rade rýchle obdržanie predmetných úradných dokumentov podľa nej predpokladá zabezpečenie dodávok štátu. Ak sa pritom tlač dokladov totožnosti zverila iným podnikom ako ÖS, trvalo by to ohrozilo stratégiu Rakúskej republiky v oblasti bezpečnosti, keďže v prípade, že by nebolo možné zabezpečiť potrebný počet cestovných pasov, nepochybne by boli vytlačené dočasné pasy, avšak za menej prísnych bezpečnostných podmienok.
- 62 Rakúska republika tvrdí, že v kontexte teroristických hrozieb a aktivít by mala byť oprávnená vyrábať doklady totožnosti len taká tlačiareň, ktorá je pod účinným dohľadom štátu.
- 63 Rakúska republika pripomína, že dôležitou súčasťou stratégie v oblasti bezpečnosti je aj centralizácia všetkých relevantných zákaziek v oblasti bezpečnosti u jedného poskytovateľa služieb. V tejto súvislosti tento členský štát tvrdí, že z článku 3 ods. 2 nariadenia č. 2252/2004, a presnejšie z požiadavky určiť „jeden subjekt zodpovedný za tlačenie pasov a cestovných dokladov“ vyplýva, že tieto dokumenty

nemôže vyrábať viacero subjektov. Okrem toho, s cieľom predísť nekontrolovanému šíreniu citlivých bezpečnostných informácií, predstavuje centralizácia tlače predmetných dokumentov primerané opatrenie.

- 64 Podľa Rakúskej republiky má ňou sledovaná stratégia, ktorá spočíva v zadaní predmetných zákaziek jedinému uchádzačovi, ktorý má svoj alebo svoje výrobné závody na vnútroštátnom území, v prvom rade zabrániť tomu, aby sa znalosť bezpečnostných opatrení rozšírila medzi iných dodávateľov, či už v Rakúsku alebo v inom členskom štáte.
- 65 Takéto zadanie zákazky má v druhom rade za cieľ účinnejší dohľad nad fungovaním tejto tlačiarne zo strany vnútroštátnych orgánov v rámci ich právomocí administratívneho dohľadu. Rakúska republika totiž tvrdí, že dohľad prostredníctvom súdneho konania smerujúceho k uloženiu sankcií za nedodržanie bezpečnostných podmienok podľa zmluvných ustanovení na konci prípadného zdĺhavého konania by nebol rovnako účinný ako štátny dohľad.
- 66 Pokiaľ ide o výhradu Komisie, podľa ktorej prináleží Rakúsku preukázať, že zadávacie konanie by bolo úplne nemožné, tento členský štát tvrdí, že ani článok 4 ods. 2 smernice 92/50, ani článok 14 smernice 2004/18 takúto podmienku neobsahuje.
- 67 Okrem toho tento členský štát uvádza, že sa neobmedzil len na odvolanie sa na záujmy súvisiace s jeho bezpečnosťou, ale že identifikoval záujmy, ktoré majú byť chránené a opatrenia, ktoré boli prijaté na účely ochrany týchto záujmov.
- 68 Napokon Rakúska republika na pojednávaní uviedla, že dotknuté zákazky nemôžu byť vykonávané v rámci zadávacieho konania, keďže podniky so sídlom v iných členských štátoch sa nemôžu v plnom rozsahu vyhnúť zásahu orgánov ich jednotlivých štátov, pričom tieto spoločnosti sú niekedy povinné spolupracovať s takýmito orgánmi alebo so spravodajskými službami týchto štátov, a to aj v prípade, že by takéto zákazky vykonávali prostredníctvom prevádzkarne nachádzajúcej sa v Rakúsku, takže by hrozilo odhalenie citlivých informácií.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 69 Na úvod je potrebné uviesť, že ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, prvé zákazky zadávané spoločnosti ÖS, ktorých sa týka prejednávaná žaloba, pochádzajú z roku 2004, takže tieto zákazky môžu spadať do pôsobnosti smernice 92/50, zatiaľ čo zákazky zadané tomuto podniku v období od 31. januára 2006 do 12. septembra 2014, ktorý predstavuje deň uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, môžu spadať do pôsobnosti smernice 2004/18, ktorá zrušila a nahradila príslušné ustanovenia smernice 92/50 s účinnosťou od 31. januára 2006.
- 70 Okrem toho jednak predmetné zákazky predstavujú zákazky, ktorých predmetom sú služby uvedené v prílohe I A smernice 92/50 a v prílohe II A smernice 2004/18, a konkrétnejšie vydavateľské a tlačiarenské služby za poplatky alebo na zmluvnom základe. Okrem toho je medzi účastníkmi konania nesporné, že predpokladaná hodnota týchto zákaziek presahuje prahové hodnoty pre uplatňovanie týchto smerníc.
- 71 Podľa článku 8 smernice 92/50 v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice a článku 20 smernice 2004/18 v spojení s článkami 23 až 55 tejto smernice, vzhľadom na to, že tlač predmetných dokumentov predstavuje vydavateľské a tlačiarenské služby za poplatky alebo na zmluvnom základe, na túto službu sa v zásade vzťahuje povinnosť použiť postup zadávania verejných zákaziek v súlade s požiadavkami podľa týchto článkov.

- 72 Podľa článku 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ však na jednej strane žiaden členský štát nie je povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie podľa jeho názoru odporuje základným záujmom jeho bezpečnosti. Ako uviedla generálna advokátka v bode 42 svojich návrhov, toto ustanovenie sa vzhľadom na svoju všeobecnosť môže uplatniť aj v prípade nevojenských zadávacích konaní, akými sú tlačiarenské zákazky, ktorých sa týka prejednávaná žaloba.
- 73 Na druhej strane z článku 4 ods. 2 smernice 92/50 a článku 14 smernice 2004/18, ktoré majú takmer rovnaké znenie, vyplýva, že tieto smernice sa nevzťahujú na služby, ak ich plnenie musia sprevádzať osobitné bezpečnostné opatrenia v súlade so zákonmi, predpismi alebo administratívnymi opatreniami platnými v príslušnom členskom štáte, alebo ak si to vyžaduje ochrana základných záujmov daného štátu.
- 74 Na tieto výnimky sa v tomto konaní odvoláva Rakúska republika s cieľom odôvodniť priame zadanie predmetných zákaziek na tlačové služby spoločnosti ÖS.
- 75 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ako tvrdí Rakúska republika, je úlohou členských štátov definovať svoje základné bezpečnostné záujmy a v prejednávanom prípade úlohou rakúskych orgánov určiť potrebné bezpečnostné opatrenia na ochranu verejnej bezpečnosti tohto členského štátu v rámci tlače dokladov totožnosti a iných úradných dokumentov, ako sú dokumenty, o ktoré ide v prejednávanej veci (pozri analogicky rozsudok zo 16. októbra 2003, Komisia/Belgicko, C-252/01, EU:C:2003:547, bod 30).
- 76 Zároveň je však potrebné pripomenúť, že ako už Súdny dvor rozhodol, opatrenia, ktoré členské štáty prijímajú v rámci oprávnených požiadaviek verejného záujmu, nie sú ako celok vylúčené z uplatňovania práva Únie len na základe skutočnosti, že sú osobitne prijímané v záujme verejnej bezpečnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. apríla 2008, Komisia/Taliansko, C-337/05, EU:C:2008:203, bod 42 a citovanú judikatúru).
- 77 Okrem toho výnimky, o ktoré ide v tejto žalobe, ako vyplýva z ustálenej judikatúry týkajúcej sa odchýlok od základných slobôd, musia byť vykladané reštriktívne [pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 346 ods. 1, písm. b) ZFEÚ, rozsudok zo 7. júna 2012, a *Insinööritoimisto InsTiimi*, C-615/10, EU:C:2012:324, bod 35 a citovanú judikatúru].
- 78 Navyše, hoci článok 4 ods. 2 smernice 92/50 a článok 14 smernice 2004/18, na ktoré sa predovšetkým odvoláva Rakúska republika, ponechávajú členským štátom určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré považujú za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov, tieto články nemožno vykladať tak, že by členským štátom priznávali právomoc odchýliť sa od ustanovení Zmluvy o FEÚ len odvolaním sa na tieto záujmy. Členský štát, ktorý sa odvoláva na tieto výnimky, totiž musí preukázať potrebu ich použitia na ochranu jeho základných bezpečnostných záujmov. Takáto požiadavka sa rovnako vzťahuje aj na situáciu, keď sa tento členský štát navyše odvoláva aj na článok 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ (pozri analogicky rozsudok zo 4. septembra 2014, *Schiebel Aircraft*, C-474/12, EU:C:2014:2139, bod 34).
- 79 V dôsledku toho musí členský štát, ktorý sa odvoláva na tieto výnimky, preukázať, že potrebnú ochranu takýchto záujmov by nebolo možné dosiahnuť v rámci vyhlásenia zadávacieho konania, ktoré stanovujú smernice 92/50 a 2004/18 (pozri analogicky rozsudok z 8. apríla 2008, Komisia/Taliansko, C-337/05, EU:C:2008:203, bod 53).
- 80 Aj keď v tomto prípade Rakúska republika nepochybne označila svoje základné bezpečnostné záujmy, ktoré je podľa nej nevyhnutné ochrániť, ako aj záruky spojené s ochranou týchto záujmov, súčasne je potrebné posúdiť, či vzhľadom na to, čo bolo pripomenuté v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku, tento členský štát preukázal, že sledované ciele by nebolo možné dosiahnuť v rámci vyhlásenia zadávacieho konania, tak ako je stanovené v týchto dvoch smerniciach.

- 81 Rakúska republika v tejto súvislosti v prvom rade uvádza, že ochrana základných národných bezpečnostných záujmov si vyžaduje centralizované vykonávanie zákazky na tlač úradných dokumentov prostredníctvom jej zadania jedinému podniku.
- 82 Aj keď je potrebné uznať, že centralizáciu vykonávania predmetnej zákazky možno vzhľadom na dôvody, ktoré uvádza Rakúska republika, považovať za prostriedok ochrany jej základných národných bezpečnostných záujmov, je potrebné uviesť, že dodržanie pravidiel postupu zadávania verejných zákaziek uvedených v článku 8 smernice 92/50 v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice a v článku 20 smernice 2004/18 v spojení s článkami 23 až 53 tejto smernice netvorí prekážku toho, aby bolo vykonávanie predmetnej zákazky zverené jedinému subjektu.
- 83 Hoci, ako uvádza Rakúska republika, členské štáty majú povinnosť dodržiavať ustanovenia článku 3 ods. 2 nariadenia č. 2252/2004, ktorý im ukladá určiť jeden subjekt zodpovedný za tlačenie pasov a cestovných dokladov, zároveň je potrebné skonštatovať, že toto ustanovenie sa obmedzuje na stanovenie povinnosti určiť takýto jediný subjekt, avšak bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom vylučovalo predchádzajúce využitie postupu zadávania verejných zákaziek na účely takéhoto určenia.
- 84 Pokiaľ ide v druhom rade o tvrdenie Rakúskej republiky založené na nevyhnutnosti, aby rakúske orgány v rámci právomocí, ktoré im priznáva § 6 ods. 3 StDrG, dokázali zabezpečiť účinný administratívny dohľad nad jediným poskytovateľom služby, ktorého výrobné a skladovacie priestory sa nachádzajú na území tohto členského štátu, v danom prípade voči ÖS, je potrebné uviesť, že hoci je pravda, že hospodársky subjekt, ktorému bolo zverené vykonávanie predmetnej zákazky na tlač, musí spĺňať požiadavky v oblasti bezpečnosti s cieľom zabezpečiť dôvernú chránených informácií, Rakúska republika nepreukázala, že by takúto dôvernú dokázal zabezpečiť výlučne len administratívny dohľad, ktorý rakúske orgány môžu vykonávať nad ÖS podľa uvedeného ustanovenia, a že by vzhľadom na to bolo potrebné vylúčiť uplatnenie ustanovení v oblasti zadávania verejných zákaziek stanovených v smerniciach 92/50 a 2004/18.
- 85 V tejto súvislosti sa nezdá, že by sa takýto administratívny dohľad nemohol uplatňovať aj u iných podnikov ako ÖS so sídlom v Rakúsku. Okrem toho tento členský štát nepreukázal, že by bol dohľad nad dodržiavaním dôvernosti informácií, ktoré boli poskytnuté na účely tlače predmetných úradných dokumentov, zabezpečený menej kvalitne, ak by bola táto tlač zverená v rámci postupu zadávania verejných zákaziek iným podnikom, ktorým by prostredníctvom zmluvných dojednaní na základe pravidiel súkromného práva boli uložené opatrenia na zabezpečenie dôvernosti a bezpečnosti, bez ohľadu na to, či by takéto podniky boli usadené v Rakúsku alebo v iných členských štátoch.
- 86 Do úvahy by predovšetkým prichádzalo, aby bola v rámci postupu zadávania verejnej zákazky vybratému zmluvnému partnerovi uložená povinnosť súhlasiť s bezpečnostným dohľadom, prehliadkami alebo inšpekciami v priestoroch jeho podniku, či už by sa nachádzal v Rakúsku alebo v inom členskom štáte, prípadne povinnosť v rámci vykonávania danej zákazky dodržiavať prípadne aj veľmi náročné technické požiadavky v oblasti dôvernosti.
- 87 V treťom rade, pokiaľ ide o nevyhnutnosť zaistiť bezpečnosť dodávok, na ktorú sa odvoláva Rakúska republika, je potrebné uviesť, že hoci sú predmetné úradné dokumenty úzko spojené s verejným poriadkom a inštitucionálnym fungovaním štátu, ktoré predpokladajú zaistenie bezpečnosti dodávok, tento členský štát zároveň nepreukázal, že by uvádzaný cieľ nebolo možné dosiahnuť v rámci postupu zadávania verejných zákaziek, a že by takéto zaistenie bezpečnosti dodávok bolo ohrozené, ak by sa tlač týchto dokladov zverila iným podnikom, a to prípadne vrátane podnikov so sídlom v iných členských štátoch.
- 88 Pokiaľ ide v štvrtom rade o potrebu zabezpečiť dôveryhodnosť úspešného uchádzača, aj keď členské štáty musia byť oprávnené zabezpečiť, že v prípade zadávania verejných zákaziek, o aké ide v prejednávanej veci, budú zákazky v rámci systému, ktorý zabezpečuje dodržiavanie osobitných pravidiel dôvernosti a bezpečnosti pri tlači predmetných dokumentov, zadané len dôveryhodným

podnikom, Rakúska republika nepreukázala, že by dôverná povaha uvádzaných údajov nemohla byť dostatočne zabezpečená, ak bola tlač týchto dokladov zverená inému podniku ako ÖS, ktorý by bol vybratý na konci postupu zadávania verejných zákaziek.

- 89 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že potreba zabezpečiť povinnosť dôvernosti sama osebe nebráni tomu, aby bolo na účely uzavretia zmluvy vyhlásené zadávacie konanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. apríla 2008, Komisia/Taliansko, C-337/05, EU:C:2008:203, bod 52).
- 90 Súdny dvor okrem toho tiež rozhodol, že dôvernosť údajov je možné zabezpečiť prostredníctvom povinnosti mlčanlivosti bez toho, aby bolo potrebné konať v rozpore s postupmi v oblasti zadávania verejných zákaziek (pozri analogicky rozsudok z 5. decembra 1989, Komisia/Taliansko, C-3/88, EU:C:1989:606, bod 15).
- 91 Ako uviedla generálna advokátka v bode 68 svojich návrhov, verejnému zadávateľovi nič nebráni v tom, aby kládol mimoriadne vysoké požiadavky na spôsobilosť a dôveryhodnosť dodávateľov, nastavil v tomto zmysle vhodné podmienky postupu zadávania ponuky, ako aj podmienky v zmluve o poskytovaní služieb, a aby vyžadoval od prípadných uchádzačov potrebné doklady.
- 92 Rakúska republika v tejto súvislosti na pojednávaní uviedla, že existuje riziko úniku citlivých informácií, keďže podniky so sídlom v iných členských štátoch sa nemôžu v plnom rozsahu vyhnúť zásahu orgánov ich jednotlivých štátov, keďže tieto spoločnosti sú niekedy dokonca podľa právnych predpisov účinných v týchto štátoch povinné spolupracovať s takýmito orgánmi alebo so spravodajskými službami týchto štátov, a to aj v prípade, že by vykonávali takéto zákazky prostredníctvom prevádzkarne nachádzajúcej sa v Rakúsku.
- 93 Je však potrebné zdôrazniť, že rakúske orgány dokážu do podmienok týkajúcich sa zadávacieho konania na účely zadania predmetnej zákazky vložiť podmienky, ktoré budú od úspešného uchádzača vyžadovať, aby sa zaviazal všeobecnou povinnosťou dôvernosti, ako aj stanoviť, že uchádzač, ktorým je podnik, ktorý najmä v dôsledku právnych predpisov svojho členského štátu nie je schopný poskytnúť dostatočné záruky, pokiaľ ide o dodržiavanie tejto povinnosti voči orgánom tohto štátu, bude z postupu zadávania verejnej zákazky vylúčený. Rakúske orgány tiež môžu zabezpečiť uplatňovanie sankcií voči úspešnému uchádzačovi, a to najmä zmluvných sankcií, v prípade nedodržania takejto povinnosti počas vykonávania zákazky.
- 94 Rakúska republika v tejto súvislosti nepreukázala, že cieľ zabrániť sprístupneniu citlivých informácií týkajúcich sa výroby predmetných úradných dokumentov nebolo možné dosiahnuť v rámci vyhlásenia zadávacieho konania, ktoré stanovuje článok 8 smernice 92/50 v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice a článok 20 smernice 2004/18 v spojení s článkami 23 až 55 tejto smernice.
- 95 Z toho vyplýva, že nedodržanie postupov zadávania verejných zákaziek podľa uvedených smerníc sa zdá byť vzhľadom na tento cieľ neprimerané.
- 96 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené vyššie, sa Rakúska republika nemôže účinne odvolávať na článok 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, článok 4 ods. 2 smernice 92/50 a článok 14 smernice 2004/18 na odôvodnenie nedodržania postupov zadávania verejných zákaziek stanovených v týchto dvoch smerniciach.

O zákazke na služby tlače pyrotechnických preukazov

Argumentácia účastníkov konania

- 97 Komisia tvrdí, že aj keď hodnota zákazky na tlač pyrotechnických preukazov neprekračuje limity stanovené v týchto smerniciach, musí byť v súlade so zásadami stanovenými v Zmluve o FEÚ, najmä so zásadou slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb.
- 98 Podľa Komisie všeobecné zásady rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, z ktorých vyplýva povinnosť transparentnosti, vyžadujú, aby bola uvedená zákazka predmetom oznámenia s adekvátnym stupňom publicity.
- 99 Táto inštitúcia spresňuje, že hoci sa hodnota zákazky na výrobu pyrotechnických preukazov zdá byť relatívne nízka, takáto zákazka by vzhľadom na svoje technické charakteristiky mohla vyvolať záujem podnikov z iných členských štátov. Podľa nej teda existuje nepochybný cezhraničný záujem vzhľadom na špecializáciu, obmedzenosť a internacionalizáciu na trhu, na ktorom pôsobia podniky vyrábajúce zabezpečené doklady totožnosti, pričom geografická blízkosť nepredstavuje nevyhnutnú požiadavku pre vykonávanie zákazky na výrobu zabezpečených dokumentov.
- 100 Komisia okrem toho poukazuje na skutočnosť, že samotná ÖS bola poverená tlačou víz a cestovných pasov pre viacero členských štátov, čo v tejto súvislosti predstavuje významný znak existencie nepochybného cezhraničného záujmu.
- 101 Rakúska republika odpovedá, že pokiaľ ide o zákazky, ktorých hodnota je nižšia ako prahová hodnota stanovená právom Únie, základné zásady, na ktoré sa odvoláva Komisia, sa neuplatňujú. Vzhľadom na nízku hodnotu tejto zákazky Komisia nepreukázala nepochybný cezhraničný záujem.
- 102 Okrem toho skutočnosť, že ÖS vyrába zabezpečené dokumenty pre iné členské štáty, nepreukazuje, že pri zákazke na tlač pyrotechnických preukazov existuje nepochybný cezhraničný záujem.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 103 Je potrebné pripomenúť, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že predpokladaná hodnota zákazky na výrobu pyrotechnických preukazov je vo výške 56 000 eur, teda vo výške výrazne pod prahovými hodnotami stanovenými v smerniciach 92/50 a 2004/18 pre verejné zákazky na služby. Neexistovala teda žiadna povinnosť vyplývajúca z týchto smerníc použiť postup zadávania verejných zákaziek.
- 104 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pritom zadávanie zákaziek, ktoré vzhľadom na svoju hodnotu nepatria do pôsobnosti smerníc v oblasti verejného obstarávania, podlieha základným pravidlám a všeobecným zásadám Zmluvy o FEÚ, a najmä zásadám rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, ako aj z nich vyplývajúcej povinnosti transparentnosti, pokiaľ predmetné zákazky predstavujú nepochybný cezhraničný záujem (rozsudok zo 6. októbra 2016, Tecnoedi Costruzioni, C-318/15, EU:C:2016:747, bod 19 a citovaná judikatúra).
- 105 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že prináleží Komisii, aby preukázala, že predmetná zákazka vyvoláva záujem podnikov nachádzajúcich sa v inom členskom štáte, ako je štát príslušného verejného obstarávateľa, pričom sa v tejto súvislosti nemôže oprieť o žiadnu domnienku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 2007, Komisia/Írsko, C-507/03, EU:C:2007:676, body 32 a 33, ako aj citovanú judikatúru).

- 106 Pokiaľ ide o objektívne kritériá, ktoré by mohli naznačovať existenciu nepochybného cezhraničného záujmu, Súdny dvor už rozhodol, že takýmito kritériami by mohli byť najmä pomerne vysoká hodnota dotknutej zákazky v spojení s miestom výkonu prác, prípadne aj technické vlastnosti zákazky a osobitné vlastnosti dotknutých výrobkov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2016, Tecnoedi Costruzioni, C-318/15, EU:C:2016:747, bod 20 a citovanú judikatúru).
- 107 Aj keď, ako uvádza Komisia, existenciu takéhoto cezhraničného záujmu nemožno určiť len na základe hodnoty zákazky, pričom je potrebné celkové posúdenie iných kritérií a všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu, je potrebné uviesť, že zákazka na výrobu pyrotechnických preukazov sa odlišuje nielen svojou relatívne nízkou hodnotou, ale zároveň aj svojou výrazne technickou povahou, ktorá si okrem iného vyžaduje dodržiavanie osobitných bezpečnostných opatrení spojených s nákladmi vyvolanými vykonávaním takýchto opatrení.
- 108 Pokiaľ ide o skutočnosť uvádzanú Komisiou, podľa ktorej poverenie spoločnosti ÖS zabezpečovaním tlače cestovných pasov a víz zo strany viacerých cudzích štátov predstavuje významnú indíciu existencie nepochybného cezhraničného záujmu, táto skutočnosť nie je relevantná, pokiaľ ide o tlač pyrotechnických preukazov.
- 109 Za týchto podmienok informácie, ktoré uviedla Komisia, nemôžu postačovať na preukázanie, že uvedená zákazka predstavuje nepochybný cezhraničný záujem.
- 110 Keďže Komisia nepredložila dôkazy na podporu svojich tvrdení, jej žaloba musí byť zamietnutá v rozsahu, v akom sa vzťahuje na zákazku služieb tlače predmetných pyrotechnických preukazov.
- 111 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné konštatovať, že Rakúska republika si jednak tým, že zákazky na služby týkajúce sa výroby cestovných pasov s čipom, núdzových pasov, povolení na pobyt, občianskych preukazov, vodičských preukazov vo formáte platobnej karty a osvedčení o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty zadala priamo spoločnosti ÖS bez vyhlásenia zadávacieho konania na úrovni Európskej únie, a jednak tým, že zachovala účinnosť vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré verejným obstarávateľom ukladajú povinnosť zadávať tieto zákazky na služby priamo uvedenej spoločnosti, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 2 a článku 8 smernice 92/50 v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice, ako aj z článku 14 a článku 20 smernice 2004/18 v spojení s článkami 23 až 55 tejto smernice.
- 112 V zostávajúcej časti je potrebné žalobu zamietnuť.

O trovách

- 113 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 114 V prejednávanej veci tak Komisia, ako aj Rakúska republika navrhli uložiť druhému účastníkovi tohto konania povinnosť nahradiť trovy konania.
- 115 Článok 138 ods. 3 uvedeného rokovacieho poriadku stanovuje, že ak sa to zdá oprávnené vzhľadom na okolnosti prípadu, Súdny dvor môže rozhodnúť, že účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť časť trov konania druhého účastníka. Keďže v prejednávanej veci bolo žalobe Komisie vyhovené, s výnimkou pokiaľ ide o zákazku na služby tlače pyrotechnických preukazov, v súlade s týmto ustanovením je potrebné rozhodnúť, že Rakúska republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť štyri pätiny trov konania, ktoré vznikli Komisii.
- 116 Komisii sa ukladá povinnosť znášať jednu pätinu svojich vlastných trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rakúska republika si jednak tým, že zákazky na služby týkajúce sa výroby cestovných pasov s čipom, núdzových pasov, povolení na pobyt, občianskych preukazov, vodičských preukazov vo formáte platobnej karty, ako aj osvedčení o evidencii motorového vozidla vo formáte platobnej karty zadala priamo spoločnosti Österreichische Staatsdruckerei GmbH bez vyhlásenia zadávacieho konania na úrovni Európskej únie, a jednak tým, že zachovala účinnosť vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré verejným obstarávateľom ukladajú povinnosť zadávať tieto zákazky na služby priamo uvedenej spoločnosti bez vyhlásenia zadávacieho konania na úrovni Európskej únie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 2 a článku 8 smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb v spojení s článkami 11 až 37 tejto smernice, ako aj z článku 14 a článku 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby v spojení s článkami 23 až 55 tejto smernice.**
- 2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
- 3. Rakúska republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť štyri pätiny trov konania Európskej komisie. Komisia znáša jednu pätinu svojich vlastných trov konania.**

Podpisy